

[Knuud Østergaard.]

Hartling, på venstres og det konservative folkepartis vegne stiller et ændringsforslag til dagsordensforslaget.

Poul Hartling: Jeg har først en bemærkning til det ærede medlem hr. Frode Jakobsen, som i en lang tale gav udtryk for, at nu skulle vi rette en flammende protest, og så føjede han til: „ — mens vi endnu er fri til det, fri til at give udtryk for sandhed og ret, for sådan noget vil de andre ikke være med til.“ Jeg forstod, at når vi kom i EF, ville vi komme i den situation, at de andre ikke ville være med til at give udtryk for sandhed og ret. Jeg vil gerne anholde den bemærkning, for jeg synes, den giver udtryk for en ubehagelig selvovervurdering. Norge, England, Holland, Frankrig vil altså ikke give udtryk for sandhed og ret, men det vil hr. Frode Jakobsen. Det vil vi her i Danmark, for vi er som bekendt af en helt anden slags end de andre lande.

Må jeg for det første gøre opmærksom på, at medlemskab af EF ikke betyder, at vi er forpligtet til en fælles udenrigspolitik. Vi kan give udtryk for det, vi vil, også når vi bliver medlem af EF. For det andet har vi ikke patent på sandhed og ret, og slet ikke i modsætning til de lande, som vi skal sammen med i et vesteuropæisk demokratisk samarbejde. Det ærede medlem hr. Frode Jakobsen sagde, at der nok var nogle, der ville kalde ham naiv. Det vil jeg ikke, og jeg betvivler ikke hans engagement. Men jeg vil sige, at det forekommer mig, at han er tilhænger af patentløsninger, som ofte er mere selvovervurderende end velovervejede.

Til den højtærede udenrigsminister, der i et bredt svar forklarede, hvad der mentes med udenforstående, vil jeg sige, at jeg forstod, at i den sammenhæng var Sydvietnam et naboland, og at nordvietnamesiske tropper altså er udenforstående, sådan at dagsordensforslagets punkt 2 også går på Nordvietnam. Det forekommer mig, at det kan siges mere umisforståeligt — det skal jeg straks komme tilbage til — men jeg må forstå, at det er regeringspartiets opfattelse, og det vil jeg gerne have understreget.

Når udenrigsministeren derefter sagde til mig, at det egentlig ikke var helt værdigt af mig at sige, at den danske repræsentation i Hanoi ikke havde ført til, at der ikke blev

offensiver og ikke blev krigshandlinger, vil jeg gerne svare, at begrundelsen for, at man oprettede en ambassade eller fik diplomatisk forbindelse med Hanoi, var, at det skulle være et bidrag til fredeliggørelse, og det kunne ikke vente. Vi var parat til at gøre det, når tiden var inde og forudsætningerne var der. Men det kunne ikke vente, for man skulle ikke sinke dette bidrag til fredeliggørelsen. Mon ikke man i alt fald har lov til at sige, at begivenhederne ikke har bekræftet denne begrundelse?

Om frihedsbevægelserne: udenrigsministeren spurgte mig, om de beløb, som vi havde bevilget til International University Exchange Fund og til World University Service, var blevet drøftet med den portugisiske regering. Det er de ikke. (*Udenrigsministeren* [K. B. Andersen]: Det var ikke det, jeg spurgte om. Det var til frihedsbevægelserne igen. Det er fjerde gang, hr. Poul Hartling går udenom.)

Tredje næstformand (From): Der må ikke afbrydes, hr. udenrigsminister!

Poul Hartling: Så fortsætter jeg med min tale. Jeg siger, at de beløb, vi har ydet til International University Exchange Fund og World University Service, ikke er blevet drøftet med den portugisiske regering. De er ydet til disse internationale organisationer, de er ydet til FN og til organisationer i forbindelse med FN, og det er klart, at det var til disse bevægelsesers formål. Det er der ingen diskussion om.

Men så gik udenrigsministeren videre og sagde: og hvad er så det nye? Ja, det er, at beløbet er sat i vejret med 5 mill. kr., og det er, at nu kan det gå direkte til frihedsbevægelserne. Jeg bekræfter, at jeg har modtaget fru Mondlane og har haft en udmærket samtale med hende. Jeg bekræfter, at vi har ydet disse bidrag. Men det nye er netop det, vi kritiserer. Over for kritikken siger udenrigsministeren på den ene side, at de forrige regeringer har gjort det samme, og hvorfor kritiserer vi så? På den anden side siger man: vi gør noget nyt og noget andet. Sådan kan man ikke forplumre debatten. Hvis udenrigsministeren fortsætter den tidligere regerings politik, er der ingen kritik, men så er der heller ingen reklame, hverken i Afrika eller herhjemme — og der har unægtelig